

Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques (Text refós per LesLleis.com)

 Documents relacionats: Jurisprudència, Comunicats tècnics, Consultes vinculants

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Capítol I. Naturalesa i àmbit d'aplicació
 - Article 1. *Naturalesa i àmbit d'aplicació de l'impost*
 - Article 2. *Objecte de l'impost*
 - Article 3. *Àmbit d'aplicació espacial*
- Capítol II. Subjecció a l'impost
 - Secció primera. El fet generador i les rendes exemptes
 - Article 4. *Fet generador*
 - Article 5. *Rendes exemptes*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 24 d'abril del 2014 ha aprovat la següent:

Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques

Exposició de motius

I. Justificació de l'impost sobre la renda de les persones físiques

El nou impost té com a objectiu completar la configuració del marc fiscal andorrà en matèria d'imposició sobre la renda, una vegada implantats els impostos que graven les rendes empresarials, tant de les persones físiques com de les entitats, com també les rendes dels no-residents fiscals.

Encara que en el sistema fiscal del Principat d'Andorra ja hi ha figures impositives que graven determinades tipologies de rendes obtingudes per persones físiques residents, com l'impost sobre la renda d'activitats econòmiques o l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, es fa absolutament necessari, per finalitzar la tasca de dotar el país d'un marc fiscal modern i equiparable amb el d'altres països de l'entorn, establir un tribut global que compregui la totalitat de les rendes obtingudes per persones físiques residents al Principat d'Andorra.

La creació d'un impost sobre la renda de les persones físiques que compregui sota el seu abast la totalitat de les rendes obtingudes pels residents fiscals andorrans és conseqüència de la necessitat de fer efectiu el mandat constitucional en virtut del qual totes les persones han de contribuir a les despeses públiques, segons la seva capacitat econòmica, en el marc d'un sistema fiscal just, fonamentat en els principis de generalitat i distribució equitativa de les càrregues fiscals.

Ahora, aquesta Llei constitueix un pilar bàsic del procés d'obertura econòmica del Principat, en la mesura que suposa la creació d'un impost sobre la renda de les persones físiques homologable a l'existent en altres països del seu entorn, la Unió Europea i l'OCDE.

Aquest impost permet al Principat disposar d'un sistema fiscal comprensiu de tot l'espectre de rendes i contribuents que, ja sigui pel seu origen o bé per la seva residència, estiguin sota la sobirania fiscal del Principat d'Andorra. L'existència d'aquest marc fiscal permetrà al Principat situar-se de forma òptima per a la signatura de convenis internacionals, per evitar la doble imposició; aquests són instruments que constitueixen una eina fonamental per atreure inversió estrangera al nostre país i per internacionalitzar l'empresa andorrana.

L'objectiu d'homologació que haurà de servir de base per signar els convenis no seria possible sense l'existència d'una llei com aquesta, la qual crea un impost i, al mateix temps, permet establir un marc fiscal en l'àmbit de la imposició directa, equiparables amb els dels països més avançats del món.

II. Principis rectors i configuració de l'impost

Com ja s'ha avançat, un impost sobre la renda de les persones físiques que aspiri a ser equiparable amb els dels països més avançats del món ha de ser un impost amb un abast global, comprensiu de totes les rendes que pugui obtenir l'obligat tributari, amb independència de la seva tipologia i de la seva font.

En primer lloc, la definició de l'àmbit subjectiu de l'impost es basa en el concepte de "residència fiscal", com a determinant de la condició d'obligat tributari, coherentment amb el que es preveu a les legislacions fiscals de la majoria dels sistemes impositius dels països més desenvolupats del món. En segon lloc, l'àmbit objectiu de l'impost comprèn totes les rendes que l'obligat tributari obtingui, tant les

generades en el territori andorrà com les que siguin de font estrangera. Per tant, l'impost configura un gravamen sobre la "renda mundial" de l'obligat tributari, incloent-hi, doncs, la totalitat de rendes que hagi obtingut, en línia amb el model seguit majoritàriament pels països del nostre entorn, la Unió Europea i l'OCDE.

L'impost s'ha concebut amb un objectiu essencial: garantir la simplicitat i la claredat en la seva configuració, i evitar la creació d'institucions o figures complexes que puguin introduir incertesa dels obligats tributaris i de l'Administració tributària en el moment d'interpretar-lo i aplicar-lo.

Aquesta vocació de simplicitat es materialitza de forma singular en l'articulació de mecanismes que redueixen al màxim les càrregues dels obligats tributaris, pel que fa a la gestió i al compliment de les seves obligacions derivades de l'aplicació de l'impost. En aquest sentit, es minimitzen les situacions en les quals l'obligat tributari es troba obligat a presentar l'autoliquidació de l'impost, es trasllada aquesta obligació al retenidor i es posa al servei d'aquest últim, en relació amb les rendes del treball, les eines de les que el ministeri encarregat de les finances disposa per calcular les retencions i les que la Caixa Andorrana de Seguretat Social ofereix per ingressar-les davant del ministeri encarregat de les finances.

L'impost és progressiu, amb la finalitat d'acomodar-se al mandat constitucional que les persones contribueixin a les càrregues públiques segons la seva capacitat contributiva. Encara que el tipus impositiu és fix, el caràcter progressiu esmentat s'assoleix mitjançant dos mecanismes: en primer lloc, la introducció d'una reducció sobre la base imposable en concepte de mínim personal que deixa exempt un import de 24.000 euros (el qual s'incrementa a 40.000 en alguns casos) i d'altres reduccions addicionals per compensar les càrregues familiars de l'obligat tributari; en segon lloc, una bonificació per les rendes que s'integrin dins de la renda general. Per tant, la progressivitat es materialitza pel que fa al tipus efectiu de tributació que resulti per a l'obligat tributari.

La Llei conté una sèrie de mesures que pretenen ser sensibles a la situació personal i familiar dels obligats tributaris que tinguin a càrrec seu membres de la unitat familiar (tenint en compte la possible existència de situacions d'incapacitat), o que hagin de fer front a l'adquisició de l'immoble on se situï el seu habitatge habitual, reduint el nivell d'imposició en consonància amb la seva situació. No obstant l'existència d'un mínim personal exempt de 24.000 euros per a tots els obligats tributaris, s'ha cregut convenient complementar aquest benefici amb altres que específicament preveuen la cobertura de situacions familiars que puguin comportar càrregues per a l'obligat tributari; així, es preveu l'increment de la reducció esmentada de 24.000 euros fins a 40.000 quan l'obligat tributari tingui el cònjuge o la parella al seu càrrec o l'aplicació de reduccions vinculades a l'existència de descendents o ascendents que depenguin de l'obligat tributari, incrementant l'import si es dona una situació d'incapacitat.

Com ja s'ha apuntat, aquesta Llei té com un dels principals objectius crear un impost equiparable amb els existents en altres països del món desenvolupat. No obstant això, en assolir aquesta finalitat, la Llei és altament sensible a la realitat social i econòmica del Principat d'Andorra, i tracta de reflectir les particularitats del nostre país, com també de garantir l'establiment d'un marc fiscal atractiu per fomentar la inversió estrangera i la internacionalització de l'empresa nacional.

En l'entorn de l'empresa familiar, es troben a la Llei certes mesures encaminades a garantir la neutralitat fiscal per als empresaris que decideixin organitzar la seva activitat mitjançant la creació d'una societat mercantil; en particular, la ja esmentada exempció dels dividendes procedents d'entitats andorranes. De la mateixa manera, en la transmissió de participacions en entitats amb un nivell de participació significativa, l'obligat tributari pot gaudir de l'exempció dels guanys de capital quan hagi posseït les participacions durant un període d'almenys deu anys. Així mateix també s'han considerat exempts els guanys i pèrdues de capital derivats de la transmissió de bens immobles ubicats a l'estranger en què l'obligat tributari hagi ostentat la propietat durant un període mínim de deu anys.

Finalment, la Llei de l'impost estableix una reducció de 3.000 euros anuals per a les rendes de l'estalvi, amb la finalitat d'afavorir els petits estalviadors.

III. Aspectes fonamentals de la Llei

L'estructuració de l'impost es basa en la separació de la renda en dos grans apartats: d'una banda, la renda general, que comprèn les rendes del treball, les rendes derivades de la realització d'activitats econòmiques i les rendes del capital immobiliari; i, de l'altra, les rendes de l'estalvi, concepte que inclou les rendes del capital mobiliari i els guanys i les pèrdues de capital.

Determinats tipus de rendes resten fora del gravamen per aquest impost, encara que tècnicament es pugui tractar de rendes incloses dins de l'abast de l'impost:

- En primer lloc, certes rendes gaudeixen d'exempció i, per tant, no se sotmeten al gravamen derivat de l'aplicació de l'impost, ja sigui per raons de política fiscal (per exemple, l'exempció de certes beques o premis), en consideració a la finalitat compensatòria de la renda en qüestió (certes indemnitzacions o pagaments derivats de l'obligació d'aliments, compensacions econòmiques en concepte d'acomiadament o cessament del treballador), o bé per raons tècniques (per exemple, l'exempció dels dividendes de fons andorrans, la qual es justifica en la necessitat d'evitar la doble imposició econòmica). Així mateix, destacar que s'han considerat exemptes algunes prestacions satisfetes per entitats públiques en aplicació de les polítiques socials vigents (pensions de viduïtat, pensions d'orfenesa, pensions d'invalidesa).
- En segon lloc, l'impost sobre la renda de les persones físiques deixa fora del seu àmbit objectiu els guanys de capital que estiguin sotmesos a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries, les quals continuen gravades d'acord amb la llei reguladora d'aquest impost.

- Finalment, aquest impost no grava les rendes que siguin obtingudes pels obligats tributaris com a conseqüència de l'adquisició de béns o drets a títol lucratiu, ja sigui per causa de mort o inter vivos, o bé quan es derivin de la seva condició de beneficiaris d'assegurances de vida quan no en siguin els prenedors.

La determinació de l'impost té com a punt de partida l'import íntegre de cadascuna de les tipologies de rendes, el qual es redueix en les despeses deduïbles; si escau, s'hi integren les rendes netes d'acord amb la classificació esmentada, i dóna lloc a la base de tributació general i de l'estalvi.

Les regles per quantificar els rendiments derivats de la realització d'activitats econòmiques són essencialment coincidents amb les existents sota la vigència de la Llei reguladora de l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques. Per raons sistemàtiques, s'ha considerat convenient traslladar la regulació continguda en la Llei de l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques a l'articulat d'aquesta Llei, encara que el seu contingut material es mantingui amb mínims canvis. La quantificació dels guanys i les pèrdues de capital es realitza, amb caràcter general, per diferència entre els valors de transmissió i d'adquisició.

Partint de la base de tributació general i de l'estalvi, l'esquema de liquidació de l'impost es completa al voltant dels conceptes següents:

- La base de liquidació s'obté aplicant les reduccions existents a la Llei, quan escaigui, sobre la base de tributació. Aquestes reduccions tenen com a objectiu essencial, tal com ja es va avançar, acomodar la càrrega tributària per aquest impost a la situació personal i familiar de l'obligat tributari. Així mateix, s'estableix una reducció per fomentar l'estalvi a través de la subscripció d'instruments de previsió social.
- La quota de tributació resulta de sumar els imports derivats de l'aplicació del tipus impositiu sobre la base de liquidació general i de l'estalvi.
- La quota de liquidació és el resultat de minorar la quota de tributació en les deduccions i la bonificació que preveu la Llei.

• En aquest sentit, la Llei incorpora les deduccions per llocs de treball i per inversions ja existents, en el context de l'antic impost sobre la renda de les activitats econòmiques.

• S'introdueix una deducció per evitar la doble imposició internacional per mitigar l'efecte potencial de la doble tributació derivada del gravamen de les rendes mundials de l'obligat tributari, les quals poden haver estat sotmeses a imposició en una altra jurisdicció.

• L'única bonificació que preveu aquesta Llei és aplicable en relació amb la quota de tributació que prové de la base de tributació general, dins d'un cert límit quantitatiu. Aquesta bonificació opera com un factor que introdueix progressivitat en l'impost, i redueix el nivell d'imposició efectiva per a les rendes que se situïn sota un determinat import.

• Finalment, la quota diferencial és l'import que l'obligat tributari ha d'ingressar o bé té dret a rebre, una vegada deduïts els ingressos a compte de l'import de la quota de liquidació.

La Llei preveu una regulació detallada del règim aplicable als pagaments a compte de l'impost, sense perjudici del desenvolupament reglamentari necessari dels aspectes formals i de procediments relatius a aquesta obligació.

Finalment, s'inclouen dins de l'articulat de la Llei disposicions relatives a la gestió i la liquidació de l'impost, al règim d'infraccions i sancions, com a conseqüència d'incompliments de les obligacions derivades d'aquesta Llei, i una previsió relativa a l'ordre jurisdiccional competent per dirimir les controvèrsies derivades de l'impost.

Així mateix s'ha creat un règim transitori, que pretén facilitar l'adaptació al sistema tributari andorrà d'aquells obligats tributaris que tinguin l'autorització de residència sense activitat lucrativa a la data d'aplicació de la present Llei.

Formalment la Llei s'estructura en 63 articles, 3 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 5 disposicions finals.

Capítol I. Naturalesa i àmbit d'aplicació

Article 1. Naturalesa i àmbit d'aplicació de l'impost

L'impost sobre la renda de les persones físiques és un tribut de caràcter directe i naturalesa personal que grava, segons els principis de generalitat i de distribució equitativa de les càrregues fiscals, la renda obtinguda per les persones físiques en funció de la seva quantia i de les seves circumstàncies personals i familiars.

Article 2. Objecte de l'impost

L'objecte de l'impost està constituït per la renda de l'obligat tributari, entesa com la totalitat de les seves rendes i guanys i pèrdues de capital, amb independència del lloc on s'hagin produït i sigui on sigui la residència del pagador.

Article 3. Àmbit d'aplicació espacial

1. L'impost sobre la renda de les persones físiques s'aplica a tot el territori del Principat d'Andorra.
2. El que estableix aquesta Llei s'entén sense perjudici del que disposen els tractats i els convenis internacionals que han passat a formar part de l'ordenament intern.

Capítol II. Subjecció a l'impost

Secció primera. El fet generador i les rendes exemptes

Article 4. Fet generador

1. Constitueix el fet generador l'obtenció de renda, sigui quina sigui la seva font o origen, per part de l'obligat tributari, amb independència del lloc on s'hagi produït i sigui quina sigui la residència del pagador.

2. Componen la renda de l'obligat tributari:

- a) Les rendes del treball.
- b) Les rendes procedents de la realització d'activitats econòmiques.
- c) Les rendes del capital immobiliari.
- d) Les rendes del capital mobiliari.
- e) Els guanys i les pèrdues de capital.

3. Als efectes de la determinació de les bases de tributació i de liquidació i del càlcul de l'impost, la renda es classifica en renda general i renda de l'estalvi, en els termes següents:

- a) Formen la renda general les rendes del treball, les rendes procedents de la realització d'activitats econòmiques i les rendes del capital immobiliari.
- b) Formen la renda de l'estalvi les rendes del capital mobiliari i els guanys i les pèrdues de capital.

4. No estan subjectes a aquest impost les rendes següents:

- a) Els guanys i les pèrdues de capital derivats de les transmissions de béns que estiguin subjectes a l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries.
- b) Les adquisicions de béns i drets per herència, llegat o qualsevol altre títol successori, així com les adquisicions de béns i drets per donació o qualsevol altre negoci jurídic a títol gratuït, inter vivos, i la percepció de quantitats pels beneficiaris de contractes d'assegurança sobre la vida, quan el prenedor sigui una persona distinta del beneficiari.

Article 5. Rendes exemptes

Estan exemptes de l'impost les rendes següents:

- a) Les indemnitzacions com a conseqüència de responsabilitat civil per danys personals, en la quantia legalment o judicialment reconeguda. El mateix tracte resulta aplicable a les indemnitzacions satisfetes per les administracions públiques andorranes per danys personals com a conseqüència del funcionament dels serveis públics.
- b) Les anualitats per aliments percebudes dels pares o d'altres persones obligades a prestar-les en virtut de la legislació civil d'aplicació o bé en compliment d'una resolució judicial o en execució d'un conveni regulador homologat judicialment o protocol·litzat notarialment.
- c) Les prestacions econòmiques percebudes d'acord amb la normativa reguladora de serveis socials i sociosanitaris del Principat d'Andorra.
- d) Les compensacions econòmiques per acomiadament o cessament del treballador, en l'import establert amb caràcter obligatori en virtut de la normativa reguladora.
- e) Les beques públiques i les beques atorgades per entitats privades, percebudes per cursar estudis reglats, tant al Principat d'Andorra com a l'estranger, amb les condicions que es determinin reglamentàriament.
- f) Les prestacions reconegudes a l'obligat tributari per entitats públiques o per les entitats que la substitueixin com a conseqüència d'incapacitat permanent absoluta o invalidesa.
- g) Les prestacions percebudes en concepte de pensions de viduïtat satisfetes per entitats públiques en aplicació de la normativa vigent al Principat d'Andorra.
- h) Les prestacions percebudes en concepte de pensions d'orfenesa satisfetes per entitats públiques en aplicació de la normativa vigent al Principat d'Andorra.

- i) Els premis literaris, artístics o científics rellevants, amb les condicions que es determinin reglamentàriament.
- j) Els dividendes i altres rendiments derivats de la participació en el patrimoni net, a què es fa referència a l'apartat 1 de l'article 22, quan siguin satisfets per entitats residents fiscals a Andorra o per organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà sempre que estiguin subjectes a l'impost sobre societats andorrà.
- k) Els guanys i les pèrdues de capital obtinguts com a conseqüència de la transmissió o el reemborsament de les accions o participacions en qualsevol organisme d'inversió col·lectiva regulat en la normativa aplicable a aquests organismes així com els guanys i pèrdues de capital obtinguts com a conseqüència de les transmissions de valors representatius de la participació en els fons propis d'entitats, quan el transmissor, individualment o conjuntament amb entitats vinculades segons el que preveu la Llei de l'impost sobre societats o amb altres persones unides per vincles de parentiu, inclòs el cònjuge i la parella en el cas d'unions estables de parella, segons es defineixen a la normativa reguladora de les unions estables de parella, per consanguinitat o adopció en línia descendent, ascendent o col·lateral, fins al tercer grau inclusivament, no hagi tingut una participació superior al 25 per cent en el capital, els fons propis, els resultats o els drets de vot de l'entitat en els dotze mesos anteriors al moment de la transmissió.

No obstant el que s'estableix en el paràgraf anterior, també n'estan exempts els guanys i pèrdues de capital obtinguts com a conseqüència de la transmissió d'aquests valors quan existeixi una participació, computada en els termes indicats, superior al 25 per cent en el capital, els fons propis, els resultats o els drets de vot de l'entitat en els dotze mesos anteriors al moment de la transmissió, quan l'obligat tributari hagi posseït la propietat dels valors objecte de transmissió, com a mínim, durant els deu anys anteriors a la transmissió.

- l) Els guanys de capital que es posin de manifest en les transmissions lucratives per la mort de l'obligat tributari.
- m) Els guanys i pèrdues de capital que es posin de manifest en les transmissions de béns immobles ubicats fora del territori andorrà, quan l'obligat tributari hagi ostentat la propietat d'aquests béns objecte de transmissió, com a mínim, durant els deu anys anteriors a la transmissió.
- n) Els rendiments derivats del deute públic emès pel Principat d'Andorra.
- o) Els premis que procedeixin dels jocs d'atzar autoritzats per la Llei de regulació dels jocs d'atzar.

Mostra redacció anterior, de l'01/01/2015 al 14/01/2015

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.